

Cornell University
ILR School

Cornell University ILR School
DigitalCommons@ILR

Gerechtigkeit (Yiddish Justice)

International Ladies' Garment Workers' Union
(ILGWU)

2-1945

Gerechtigkeit (Vol. 27, Iss. 2)

International Ladies Garment Workers Union (ILGWU)

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit>

Thank you for downloading an article from DigitalCommons@ILR.

Support this valuable resource today!

This Article is brought to you for free and open access by the International Ladies' Garment Workers' Union (ILGWU) at DigitalCommons@ILR. It has been accepted for inclusion in Gerechtigkeit (Yiddish Justice) by an authorized administrator of DigitalCommons@ILR. For more information, please contact catherwood-dig@cornell.edu.

If you have a disability and are having trouble accessing information on this website or need materials in an alternate format, contact web-accessibility@cornell.edu for assistance.

Gerechtigkeit (Vol. 27, Iss. 2)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

GERECHTIGKEIT (*Justice*)

בערעכ מינקייט

Price 10 Cents

8 2 9 1 2

עס וועט זיין א גרויסע פאספערטי.

[illegible]

מעידא ספרינגער - נענער מיטגליד פון דער אינטערנעשאנאל אויף א.פ.א. דעלעגאציע אין ענגלאנד

מעידא ספרינגער, געוועזענע עקזעקוטיוו באאד מיטגליד פון דער וועלטס-אויף יוניאן לאקאל 22 און איצט, עדיקאציע-אויף דירעקטאר פון דער פלאסטיק נא-וועלט ארבעטער יוניאן לאקאל 132 פון אונזער אינטער-נעשאנאל, איז באשטימט געווארען פון פרעזידענט וויל-יאם גרין אלס איינע פון די צוויי פעדעריישאן פארטרע-טער אויף דער דעלעגאציע פון פרעזידענט פון דער ענגלאנד. די אנדערע פארטרעטער פון דער פעדערי-שאן אויף דער דעלעגאציע איז דזשוליא א'קאנאר פאר-קער פון דער טעלעפאן אפערעיטארס וויזשע פון דער לעקטרישענס יוניאן. די אנדערע צוויי מיטגלידער פון דער דעלעגאציע פארטרעטער די סי. א. א. זיי ווינען גרייס ווארט בלאקעט, פון דער אייטאמאביל ארבעטער יוניאן און און מורקאוויץ פון די האווערי ארבעטער. די דעלעגאציע וועלען זיין די געסט פון דעם ברי-טאן ווען מען רעדט וועגן א דרוק אין ארבעטער.

מעידא ספרינגער, נענער מיטגליד פון דער אינטערנעשאנאל אויף א.פ.א. דעלעגאציע אין ענגלאנד.

דאס איז די אמט'ע פראבלעם, אדער דעם געהער-ריגען באגלייטער, און דער געהערענער פלאנירונג צווי-שען די נויטען פון דער פארזאמלונג פון דער געהערענער פראבלעם פון דער ארבעטער-קאמאט, וועט צוואנג-ארבעט עס אנטאן מער שטארק ווי גוט.

און ווען מען רעדט וועגן א דרוק אין ארבעטער, טאר מען כוונען אסאך נישט דורכלאזען צו דערמאנען ווע-גען דער שוידערלעכער דיסקרימינאציע וואס עס הערשט בנוגע געוויסע רעסעס ווען עס קומט ביי דינגען אר-בעטער. דאס האט א שייכות אין דער ערשטער רייע צו נענער, אבער רייט אויך אן מעקסיקאנער, אידען אומבארינגט נויטג איינגעווייזען צוואנג-ארבעט אידען מען האט נאך אפילו נישט אנגעהויבען באמת אויסצונען דעם געוואלדיגען קראל פון ארבעטער-קראפט פון פארשיידענע רעסעס, וואס לעבען אין אפערקע - א קראל וואס ווערט אזוי אפארווייגט אונטערדריקט. דער דאזיגער קראל אנטהאלט געוואלדיגע פאטענציעלע מעגלעכקייטען.

די אפערקאנער ארבעטער האבען דערגרייכט אזא הייז פון דער מלחמה-פראדוקציע, וואס האט דערשטימט זיך גאנצע וועלט. די העכסטע מיליטערישע איטאלי-טעטען וואס דאס אפיציעל באשטעטיגט, אין משך פון א פאר יאר האט די וועלט בייגעוואוינט א מאדערנעם גמ. די אפערקאנער פראדוקציע האט דערגרייכט א ווייזע פאר פולשטענדיג אוממעגלעך. אפערקע האט ארויסגעלאזט א געוואלדיגען שטארם פון מלחמה מא-טעריאלען. די אפערקאנער ארבעטער קאנען באזונ-דערס ווי שטאלץ מיט דעם. מען דארף אבער נישט דער-העקען ביי די אפערקאנער ארבעטער א געפיל, אז נאך אין א צייט פון א נאציאנאלער סכנה רעכענט מען זיך מיט ווי. א געזעץ וועגן צוואנג-ארבעט וועלען אויפגע-פליען דערוועקען. א געזעץ וועגן צוואנג-ארבעט וועט אויסגענומען ווערען פון דער גאנצער אפערקאנער ארבעטערשטאט מיט א געפיל פון שארפער אומצופרי-דענקט און וועט ארויסרופען גרויס פארביטערונג. און דאס וועט זיין מער ווי בארעכטיגט. א געזעץ וועגן צוואנג-ארבעט קען זייער גוט אויסגענוצט ווערען צו העלפען דערגרייכען דעם לעבעדיגסטן אדראד פון די אפערקאנער ארבעטער. נאך משה. א געזעץ וועגן צוואנג-ארבעט קען, אונטער געוויסע באדינגונגען, זייער גוט אויסגענוצט ווערען. כדי צו באקעמפען סיי די קא-נאמישע און סיי די פאליטישע דערגרייכונגען פון די אפערקאנער ארבעטער.

אלפרעד קרעמבארג: אידיש: נחמיה קליין

באלאדע פון דער לינקאס פאני

אין אלטען שטאט קענמאקא א אינגעל איז געבאָרען, ווי די הייבן גראַד געוואָקסען, ער האָט פון אינדראָנער קאָרן; געוואָקסען מיט אייגענע מענשען ביים שטילען אייגענע מענשען וואָס האָבן אים געפירט פון פריינאמלי צו ווערען מיט לייענען בלייך. זיין אויבן באַמערקט אַ האַלבען אויף הימל'ס היימען ראַנד, דערפילט דעם קריג פון ביינער, און פאַראַיננעמט שטאַמען לאַנד. נאָך קיינער האָט דעם דונער, און ווען דער שווערעם קראַכט ווערט געקלאָר ווי דער הימל, וועט האַפּענענאָג אין דער נאָכט. און "אייב" וואָס לויפט פון כבוד און ליבט דעם שווערעם קראַכט, מיר ווערען זיך צו אים אין צרות - און ווערען אים אים דער באָן. אין אלטען שטאט און ציילערע, און ווען דער שווערעם קראַכט באַמערקט גוט ליבאָל'ס פנים! ווי רונד אַרום און ווייטער אַמאָל געקומענע אונז פון שונאים. האָלט טייטש זי נישט פאַרלייט, און וואָלט זי נישט פאַרלייט, און טאַמער אַמאָל ווערען בלאַנדזשען - וועט "אייב" זיך ריכטיג פירען, וועט אים זיך ריכטיג פירען.

ביידע לענדער, מעידא ספרינגער איז באשטימט גע-ווארען פון פרעזידענט גרין אויף דער רעקאמאנדאציע פון פרעזידענט דובינסקי צו וועמען ער האט זיך גע-ווענדט. מעידא איז די ערשטע נענער ארבעטערין וואס איז ווען ס'איז באשטימט געווארען אויף אזא היכטיגע אינטערנאציאנאלע מיסיע פון אן אפערקאנער טרייד-יוניאן.

אבער הונדערט ארבעטער פירער און פארטרעטער פון נענער ארגאניזאציעס זיינען אנטווענדט געווען ביים אפשיידט לאגטשען וואס די אינטערנעשאנאלע האט ארגאניזירט פאר מעידא ספרינגער פאר איר אפמאך. דעם נייטען פערבאדן אין פארק סענטראל אקטעל, פערזידענט דובינסקי וועלכער איז געווען פארזייער ביים לאגטשען האט אנגעוויזען, אז דער צוועק פון דער רייע איז "צו דערמיטיגען די ענגלישע ארבעטער-פריי-זען אין די מלחמה אינדוסטריען און באקענען זיי מיט אונזערע פראבלעמען אין אפערקע, מיט דעם וואס מיר טוען זי צו באגנענען און וואס מיר פלאנעווען צו טאן.

וויילאם קאלינס, פארטרעטער פון דער אפערקען פעדעריישאן און לעיבאר אין ניו-יארק, וואס פארטרע-טען פרעזידענט וויילאם גרין ביים לאגטשען און אי-בערגגעבענען פרעזידענט גרין'ס פעדענעלעכע באגרי-מונג און דעם גרויסן עקזעקוטיוו-קאנסיל.

ראש ווילקיןס, עקסינג סעקרעטאר פון דער גע-שאנעל אסאסיאישאן פאר אידענטיפיקאציע און קלאר-פירען, האט אנגעוויזען אז די אינטערנעשאנאלע האט דורך איר האנדלונג אין רעקאמאנדירען מעידא ספרי-נגער אלס דעלעגאציע אויף דער וויכטיגער מיסיע נאך אפאל באוויזען אז זי איז אין די פאדערשטע רייע פון דער טרייד יוניאן באוועגונג אין אנקלאנג מיט דער איצטיגער צייט.

דאס שניידערמאן, פרעזידענט פון דער ווימענס טרייד יוניאן, ליעג האט באגריסט מעידא ספרינגער'ס אפאיינטמענט אלס נאך א באווייז אז דיסקרימינאציע גע-גען מענשען וואס גרויס פון געשלעכט, נאציאנאליטעט אדער רעסע ווען ווען עס איז פולשטענדיג אפגעווישט ווערען אין אפערקע.

ביים לאגטשען זיינען אויך אנטווענדט געווען דושינסקי, קוין, פון סענטראל טריידס און לעיבאר קאנסיל פון ניו-יארק; לעסטער גרענזשער און דער לואיס פון דער געשאנעל אורבאן לייג; בענדזשאמין מעק לאורין, פעלד ארגאניזירער פון דער סליפניג קאר פארטרעט יוניאן; געטרוד איער, פרינסטאן פאר א פא-ליק סקול נומער 24 אין הארלעם; מעיבעל דארהעם, סעקרעטארין פון קינגס קאנטי לייבעראל פארטי; פארנק קראסוועט, טשערמאן פון דער אינטערנעשאנאל קאמיטע און בעאמטע פון דער אינטערנעשאנאל קריגענדיג דאס לעצטע ווארט האט מעידא ספרי-נגער דערקלערט, אז זי באגרייפט פולשטענדיג די גרויסע פאראנטווארטלעכקייט וואס איז אויף איר ארויסגעלייגט געווארען דורך דער באשטימונג אויף דער דעלעגאציע. "מיר אלע - האט זי געזאגט - זיינען שולדיג א חוב צו אינטערנעשאנאל וועלכע איז געווען די ערשטע צו באקעמפען רעסעס פאראורטייל אין די פאבריקען. פאר וועלכע יאר באלאנג איז דער אינטערנעשאנאל, פאר די גאנצע צוועלף יאר האב איך זיך ביינאצט און געגא-סען אלע מעגלעכקייטען און געלעגענהייטען וואס עס האט דארט יעדער מיטגליד. צו אונטערנעמען זיך און דאס בעסטע וואס איך קען אויף דער מיסיע אין ענגלאנד, איז אן אויסגעצייכענטע געלעגענהייט פאר מיר אפצאלען כאטש א קליינעם טייל פון דעם חוב וואס איך בין שולדיג דער יוניאן.

מעידא ספרינגער איז געבוירען געווארען אין דעם אפערקאנער טייל פון פאנאמא, זי איז 34 יאר אלט און האט גראדואירט פון דער באדערטאן זון דזשורדי טרענינג סקול. זינט אונזער לאנד איז צוויי יאר קריג האט זי גענומען א טיכטיגע אנטיל אין אלערליי מלחמה הילף עטיגקייטען, און איר ארבעט אלס עדיקאציע-נעל דירעקטארין פון לאקאל 132. זי איז א מיטגליד פון באאד און דירעקטארס פון דער געוואלדיגער דע-ניורסער. און פון דער דעקאטיוו-קאמארד פון דער ניו יארק אראבא לייג. אין 1940 איז זי געלאפן אלס קאנדידאט פאר אסעמבלי אויפן צעטעל פון דער אפ-ריקען לעיבאר פארטי.

קאאפעראטיווען, יוניאנס און פרייע אונטערנעמונג

28 אויסגעווענדעטע וועבערס און וואס איצט, מיט הונדערט יאר שפעטער, פארקאמט א וועלט מיט הונדערט מיליאן מענשען?

אין דער ענטפער; די אזוי געוועזענע ראטשעלי פרינציפען, פון וועלכע מיר וועלען דא אייבערנעמען בלויז פיר, וואס קאנען באטראכט ווערען די זי פיר וויי-קעלשטיינער פון דער ריווינגער קאאפעראטיווער געביידע, דער ערשטער פרינציפ איז ברויטשאפט, דאס הייסט, אז יעדער איינער, אן אונטערשיד פון קלאס, קאליר, רעליגיע אדער וואוינארט קאן געהערען צו א קאאפעראטיווע, א קאאפעראטיווע איז נישט קיין געשלעכט, סענע קארפאראציע וואו די פראפארטע ווערען צעטיילט צווישען א קליינער צאל גרויסע שטראלדערס, א קא-אפעראטיווע איז אפען פאר יעדען איינעם וואס וויל זיך צו מיטגליד אין באקומען א גלייכע חלק אין די פראפארטע וואס ווערען צעטיילט צווישען אלע מיטגלידער. דער צווייטער פרינציפ איז עקאנאמישע דעמאקרא-טיע, דאס הייסט, אז יעדער מיטגליד האט נישט מער ווי איין און איינע שטימע, נישט וויפיל וויפיל שטימע ער האט, דאס איז א זייער וויכטיגער פרינציפ, אין א רעכענט זיך נאך מיט איינער געלט, א קאאפעראטיווע רע-כענט זיך נאך מיט איין, דאס איז דער פרינציפ פון פאליטישער דעמאקראטיע אנגעווענדעט אויפן עקאנא-מישען געביט, ביי פאליטישע וועלען גילט דער כלל - איין מאן, איין שטימע, זי איז זענט א ראקעטעלער, זי איז זענט א גאנצעלעכער - איר טארט נישט שטי-מען מער ווי איין מאל, חכם, אייב איר ווענט א ראקע-טעלער, איר איינער געלט האבען א גרעסערע איינפלוס אויף די וועלען, ווי די איינציגע שטימע פון דעם איינפלוס, דער דריטער פרינציפ איז באלאנסירטע, עקאנאמיש, וואס שליסט אים אומגענוגעט פאטענציעלע, אויך איינער אינדוסטריעלע קאפיטעל באקומט איר נישט מער ווי פון 4 ביי 6 פראצענט יערלעך.

דער פערטער פרינציפ איז די פראפארטע גייען צו-ריי צו איין איר דער פארם פון דיווידענדס, אייב איינער קאאפעראטיווע מאכט גוטע ביזנעס, קריגט יעדער מיט גליד זיין חלק רוח, וואס ווערט אומגעווענדעט לויט דעם סכום געלט, וואס איר האט אויסגעגעבען איינפליסענדיג איינער ארטיקלען איינס קאאפעראטיווע, לאמיר זאגען, אז איינער קאאפעראטיווע האט געמאכט צען פראצענט פראפארטע פונם יערלעכען אומזאץ, און איר האט געקויפט ארטיקלען פאר 250 דאלאר דורכן יאר, קומט איר א דיווידענדען 25 דאלאר.

אט אזוי פונט, פראסט און איינפאך זיינען די יסודות פון קאאפעראטיווען, וועט איר, ממתמא, זיינען, אז אויב מיט עטלעכע איינפאכע מעטאדען האט מען אין ענגלאנד געקאנט אויסבויען אזא ריווינגע ביליאנ-דאלאר ביזנעס, איז עס, וואושיינליך דערפאר, וואס די ענגלי-שע קאאפעראטיווע באוועגונג איז געווען גליקלעך גענוג צו האבען גרויסע, גאנציקע קעס אין דער קאאפערא-טיווער פירערשאפט, איז הערשט וועט אויס, וואס עס האט צו זאגען וועגן דעם ענין די בארימטע ענגלישע עקס-נאמיסטיק, מרס, ביטריס וועב, וואס שטודירט זינס יארען די קאאפעראטיווע באוועגונג.

די אלע קאאפעראטיווע זיינען נישט געווען מענשען מיט אויסערגעוואונלעכע ביזנעס פאראקייטען, גראד פאר-קערט, די קליינע גרופעס ארבעטער, וועלכע האבען געעפענט זייערע ארמע קאאפעראטיווע קרעמלעך אין די פאבריק'שטעטלעך און פאנינג-דערפער, זיינען גע-ווען א סך ווייניגער פאנאג ווי זייערע שכנים, די רייכע קרעמערס אדער די באלעבאטיס, זיי זיינען אבער געווען מענשען, וואס זיינען געשטאנען מאראליש העכער פון זייערע דערפאלגרייכע שכנים; זיי האבען געארבעט פאר די קאאפעראטיווע ווייל זיי זיינען געלט פאר זיך אליין, נאך דערפאר ווייל זיי האבען אין די קאאפערא-טיווע דערזען א געלעגענהייט פאר אמת'ער סאלידא-ריטעט און חבירישע געגנזייטיגע הילף, אבער דער פיאנאציעלער דערפאלג פון זייערע עקאנאמישע און דער רעוולוטאט נישט בלויז פון סאלידאריטעט און חביר-שאפט, נאך אויך פון דעם וואס די קאאפעראטיווען אליין האבען באוויזען אז זיי זיינען אדוועקאטעטעלע געווארען אויף געזונטע קאנאמישע פונדאמענטען. ווי אזוי קומט עס, שטעלט זיך איצט די פראגע: ווי אזוי קומט עס.

(צום הונדערט יארען יוביליי פון דער קאאפעראטיווער באוועגונג)

פון אדורן מארין

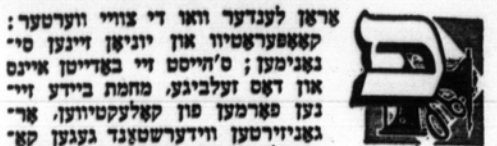
פון 230 פאבריקען, וואס באשעפטיגען קנאפע 840 טויז-זענט ארבעטער און אנגעשטעלטע, אנטשטאט די עטלעכע פונט זאלן מיט גרויסע, קאן וויינט אן ענגלישער פאלקס-מענט איינקויפען אלץ וואס ער דארף אין זיינע קאאפעראטיווען, מיט עטלעכע יאר צוריק איז דא געווען אז ענגלישער ארבעטער-פירער, האט ער זיך באריימט אז אלץ, וואס ער טראגט, איז געמאכט אדער געקויפט אין א קאאפעראטיווע, נישט בלויז קליידער און שפיין און מעבעל, נאך, אפילו אויך שפיטאלען און "פיונערעל פארלארס" קאנט איר באקומען אין ענגלאנד דורך די קאאפעראטיווען, אזוי אז אן ענגלאנדער קאן זיך נישט בלויז אויסלעבען אין זיינע קאאפעראטיווען, נאך אויך "אויסשטארבן", אפילו אימפארטירטע ארטיקלען בא-קומט מען אין די קאאפעראטיווען, אזא נאציאנאלע משקת ווי מיר קאן דער ענגלישער ארבעטער-טריינען און אז-גען מיט שטאלץ, פונקט אזוי, ווי דער רייכער, לארדי-מער פלאנטאציע-באס, אז דער טי וואס ער טריינט קומט פון איר אייגענער פלאנטאציע, ווייל די קאאפעראטיווען האבען אן אייגענע טייל-פלאנטאציע אין ציילן, איינער, פון וואנען דער זיין קומט אויף קאאפעראטיווע שפען, אין 1943 האבען די ענגלישע קאאפעראטיווען צוריק געצאלט אן דיווידענדע צו זייערע מיטגלידער גאנצע 150 מיליאן דאלאר, און דאס איז א מלחמה-יאר, מיט דעם גרויסען דרוק אין אלערליי לעבענס-מיטלען!

נישט בלויז ענגלאנד האט באוויזען דעם גרויסען וואונדער פון קאאפעראציע, אויך אנדערע לענדער קא-נען דעריינען א מערווייניגער דערפאלגרייכע, קא-אפעראטיווע געשיכטע, עס איז אנגענומען, אז אפערקע האט דעם העכ-סטען לעבענס-סטאנדארט, אויך עקאנאמיש דאס קליינע לענדלעכע פארטעל פון אפאריקאנעלע דעם רוסישע חלום פון "דעריינען און אריבערגאנגען" די מעכטיגע אפערקע, איינס שוואנל "לאיף" 11טען יולי, 1938, איז געווען א פעציעלעך ארטיקלע וועגן שוועדען אין וועלכע דער מיינער האט דעריינען, אז שוועדען האט דעם העכסטען לעבענס-סטאנדארט אין דער וועלט, און ער האט עס באוויזען מיט פאקטען און ציפערען, איז ווער, מיינט איר, האט צוגעטראגען דעם גרעסטען חלק צו שוועדענ'ס פראגרעס?

אט האט איר דעם ענטפער: צוואנציג פראצענט פונם רייטליי-מסחר גייט דורך די קאאפעראטיווען און צען פראצענט פון דער פרא-דוקציע געביט זיך אין קאאפעראטיווע חקנט, איז עס פון אויבען אויף נישט קיין צו גרויסע פראפארציע, ווייל עס בלייבט נאך אלץ אכציג פראצענט פונם קליין-אנדלעך אין פרווואטע הענט, און גאנצע ניינציג פראצענט פון די פאבריקען ביי פראטי-גרינג באסעס, אבער הערט ווי אזוי די שוועדישע קאאפעראטיווע האבען שטוט געוואונען די פרווואטע מאנאפאלע לויז צו לאזען זייערע ענגלישע-קאמערס פאטעט מינגער ארום דעם אויס-געדארטען העלן פון דעם שוועדישען קאנסומענט, וועלען מיר געמען בלויז צוויי ביישפילען.

עלעקטרישע לעמפלעך ("באלבס") פלעגט שוועדען באציען פון דייטשלאנד, דורך דעם זייטשען עלעקטרישען טראנס, אלגעמינע עלעקטריזאטעט געוועלשאפט, זיינען די לעמפלעך פארקויפט געווארען אין רייטלי צו איין קראן מיט צען עראס א שטיק, האבען די שוועדישע קאאפעראטיווע איינפערבייט אן אייגענע, מאדערנע פאב-ריק צו פראדוצירען די עלעקטרישע לעמפלעך, נאך עס לעכע יאר איז דער פרייז פון די לעמפלעך געפאלען פון 55 עראס, ס'הייסט, פונקט אויף א העלפט פון פרי-דרינגען פרייז, און 1920 האבען א פאר קאלאנען ("דא-בערס") געקאסט זעקס און א האלבען קראן, האבען זיך געעפענט צוויי גרויסע קאאפעראטיווע פאבריקען, און אין עטלעכע יאר ארום האבען די שוועדישע ארבעטער בא-צאלט נישט מער ווי צוויי א האלבען קראן פאר די זעל-ביגע פאר קאלאשען, וואס האבען פריער געקאסט מיט גאנצע 160 פראצענט טייערער.

פונקט זיך: וואו ליגט דער כוח פון א געדאנק וואס איז געבארען געווארען אין די פשוט'ע מחוות פון

אדורן לענדער, וואו די צוויי ווערטער: קאאפעראטיווע און יוניאן זיינען סיי באנימען; ס'הייסט, מחמת ביידע זיי-און דאס זעלביגע, מחמת ביידע זיי-נען פארמען פון קאלעקטיווען און-גאנצירטען ווידערשטאנד געגען קא-פיטאליסטישער עקספּלאטאציע, אבער ביי אונז אין אפערקע איז עס אביסעל אנדערש, צוליב געוויסע, אייגענארטיגע עקאנאמישע סיבות איז די היגע יוניאן באוועגונג פראפארציעלע שוואכער ווי אין אן-דערע אינדוסטריעלע לענדער, און די קאאפעראטיווע בא-וועגונג איז נאך מער הינטערשטעליג.

א יוניאן ווערט געבוירען, ווען א צאל ארבעטער קומען צום פארשטאנד, אז איינזיידעלע קאן יעדער אליין בארייט אויסטאן געגן דעם באס, דאגענען אבער, ווען זיי פאראייניגען זיך קאנען זיי מיט זייער קאלעקטיווען כוח באשאפען דאס וואס מ'רוסט ביי אונז, "קאלעקטיוו בארגעניגן", דאס איז שוין א כוח מיט וועלכען דער באס טון זיך רעכענען; א כוח דורך וועלכען די ארבעטער קאנען געווינען העכערע לוינען, בעסערע ארבעטס-בא-דינגונגען, זיכערקייט פונם דזשאב און די אלע אנדערע זאכען, וואס העלפען צו פארבעסערען דעם ארבעטער'ס לעבענס-סטאנדארט.

א קאאפעראטיווע ווערט געבוירען דעמאלט, ווען א געוויסע צאל מענשען קומען צום פארשטאנד, אז ווי קליין און נישטיג זייער אינזיידעלע קויף-קראפט זאל נישט זיין קאן זי דאך מיט זיך פארשטעלען א גרויסע קראפט, אויב זי ווערט פאראייניגט און ארגאניזירט צו פארמירען דאס וואס מ'וואלט געקאנט אגורפן, "קאלעק-טיוו בארייניגן", ס'הייסט א פאראייניגטער און ארגאני-זירטער וועג פון קויפען.

דער ענציל פון יעדער פראדוקטיווער פארם, א קאפיטאליסטישע אזוי גוט ווי א סאציאליסטישע, איז דער קאנסומענט, דער פארברויכער, די ארבעטער און באלע-באטיס קריגען זייערע לוינען און פארמיטלען דערפאר ווייל עס איז פארן עמיצער וואס וועט די אויסגעאר-בעטע פראדוקטען קויפען און פארברויכען, איז אויב דער ארבעטער איז ארגאניזירט אין א יוניאן כדי צו באקומען מער געלט און דערמיט העכערע קויף-קראפט פאר די זאכען וואס ער נויטיגט זיך צום לעבען, ס'פארשטאט זיך ער נישט זיין ארגאניזירט אין א קאאפערא-טיווע כדי צו צוזאממאלען דעם העכערען קויף-קראפט, וואס ער האט זיך אויסגעקעמפט דורך זיין יוניאן, און וואס ווערט זייער קאט אפגעשוואכט, דורך העכערע פריי-זען אויף לעבענס-מיטלען, נידעריגע קוואליטעט, הויכע דירה-געלט, שטערען און אנדערע קאמערציעלע ספעקולאציעס, דורך וועלכע דער ארבעטער מוז צוריק פארלירען דאס, וואס ער האט געוואונען איינס שאפ און דער פאבריק?

די קאאפעראטיווע באוועגונג איז געבארען געווא-רען מיט הונדערט יאר צוריק אין ענגלאנד, וויכענעס, וואס 28 ענגלאנד, און א טעקסטיל שטעטל, איז ראש-דע-דעל, האבען, נאך א פארלארענעם סטריק פארשטאנען, אז גאנץ זיין חמוץ פארקויפען זייער ארבעטס-קראפט פאר דעם פרייז, וואס דער באס דיקטירט, קאנען זיי דאך אבי-סעל גוט מאכען זייער פארלוסט דורך פארקויפען זייער קויף-קראפט (אייב מ'קאן אזוי זאגען) פאר א העכערען פרייז, און דערמיט פארלייטערען זייער שווער, ארים לעבען.

און שווער און ארים איז עס ויכער געווען דאס לעבען פון אויסערגעוואונענע וועבערס מיט הונדערט יאר צוריק אין אן ענגלאנד, וואס האט זיך געמאכט גענוגען אויף דער הכסער מדרגה פון אינדוסטריעלער ברוטא-ליסטע, מיט די לעצטע פאר גראשענע וואס זיי האבען אויסגעקראכט זיין זייערע כמעט פונטע עקסענעס, האבען די ראטשעלידער וועבערס איינגעקויפט האטילי עט-לעכע פונט זאלן, מעל, גרויפן און שטאלץ, זיי האבען צו גאנצע סחורה אויסגעלעוועט אויף א טאטשעק (וויילעברא), אוועקגעפירט אין דער קאאפעראטיווער קראס אריין אין אנגעווינען א ביזנעס, וואס אין 1943 האט זי געקאט א יערלעכען אומזאץ פון איין ביליאן מיט 340 מיליאן דאלאר, פון די ערשטע 28 מיטגלידער זיינען געווארען אייבער נין מיליאן, און פון דער ערשטער און איינציגער קאאפעראטיווער קראס זיינען געווארען גאנצע צוועלף טויזענט, א חור דעם זיינען פארן צוויי ריזיגע האטילי קאאפעראטיווען וועלכע זיינען די באלעבאטיס

פֻּנָם אִינְמֵרנֵא צִיֵּאנֵא לֵעַן אַרְבַּעַט מַעֲרֵלֵעֵבֵעַן

פון דד. יוסף קיסמאן

עם דערנענטערט זיך הימלער'ס פוף

דאָוויטשע טורפען שטרעמען איבער די מורה־גרעניצען פון נאַצי־דייטשלאַנד, אַפּמערקאַנע־ענגלישע אַרמיען וואָס מערען אויף די פעסטונגען פון די מערב־גרעניצען, מעכטיגע אַרמיען פון די סאָוועטישע פעלקער רוקען זיך צו די דרום־גרעניצע אין אַפּמע־ענען טעגס. אַבער אַז איבערהייט, היטלער'ס גורל און דער גורל פון זיין „דריטער רייח“ איז אַנטשיידענ.

פאר א צייט פון יארען זיינען אין דער ארבעטער־פּענטלעכקייט פון דער גאנצער וועלט אָנגעגאנגען דיס־טויזנט ווערען דער פּראָפּאָג: ווי אזוי מען זיך באַזייען צו יאָרעסלאַנד — ד. ה. צום דייטשען פּאָלק אין פּעצילע צום זייטשער ארבעטער־קלאָס — גאָרעס ווי היטלעריזם וועט ליינען אַ פּאָרטלעכענדיג־מיליטע־ישע מַפּלע, אַז פּראָפּאָג קאָז היינט גישט מער בלייבן בלויז אַ דיסְטויט־טעמע, ווי אין געוועזען דער־געניסטע פּראָפּאָג פון פּאַרענדיגישע טאָג. אָבער — קיין טעפּער איז נאָך אַלץ גישט געפונען געווערען. אין גאנצע ארבעטער־קרייזען אין וועלכע עס ווערען טענדיג געוועזן דער־טראַדיציעס פון אינטערנאַציאָנאַלער אַר־טעטער־ליבדריטעט, קומט מען נאָך אַלץ אַרויס אויף גאָטפולען איסדרום פון דער־אָנאַל־אָנאַל־ווערען ווערען טאָג מצד דער דייטשער אַרבעטער־שטאַם געבן גאָט־צו־בראַבאָרויס. ביי אַיט אַז דאָס וואַסען געווען וועט.

אין די רעגירונגס-קרייזן פון די פאראייניקטע
ולקער האלטן עס נאך אויך ווייט פון איינשטימיגקייט
זיך פראגע ווערען דער באציאונג צו א באזונדער
"טעלעגראם". א סענסאציע און א איינזעלען אויסדרוק
געבן ארויסגעריסען מעלדונגען פון ענגלאנד אין די
צענט וואקען. ווי וועלכע ס'איז דערקערען, אז עס
וועט דאס שטימונג געפאכט געבן גיטש-פארטייער
וועלען פראצעס געבן היטלער'ן און ווינע נאענטסטע
גאסט-פארטייט. געבן די היטלער'ן, הייסט עס. דאס
וועט ארויסגעפראגען ווערען אין אויטלייט פון דער
"סאץ" ווי געבן א געמיינעם פארברעכער, נאך א מין
וואס איז אויטלייט, פון א ראט פון די אנטייערדיגע
זכות.

מען געדענקט נאך גאנץ גוט, וואס עס האט זיך
מאכען קאזיר דער ערשטער וועלט־מלחמה; דער
זשענעראל אקטור און אלע פרינציפן און פירשטען פון
שטעלגער, וואס זיינע געווען די הויפט־שילדיגע אין
דער מלחמה, האבען זיך ארויסגעדייט פון שטראסן.
פאלט האבען זיך מאנארכישע געפילען פון דער ענג-
לענד און פון אנדערע רעגירונגען נישט דורכגען דער-
אז מען זאל ציען צו פארנאטוואלעכקייט זייטעס
"סעסעטעס" פאר די באגאנענע פארבעכענס. איצט
הייבט אן "ליכט" מענלעך, אז עס זאל זיך נישט לויפן
זיסע רעגירונגען פארגעדערהאויקעלען פאר דער וועלט.
נאטלעכקייט א פראצעס, ביי וועלכען עס קאן זיך
שחיתות, ווייל עס האט געצויגנע די אפוימענט-
לייט פון די דעמאקראטישע מלוכות לגבי היסטערי-
אן־מאסאני'ן און ווייל שולד עס פאלט אויפן אינ-
טעראנאלען קאפיטאל פאר דער אנטוויקלען פון
די און פארשום.

אויב אין דער ארבעטערשאפט ווען נאך פאראן
זי דעות וועגן דער באציאונג צו דייטשלאנד אין
ז קיין, ווען באזער צווישן אלע רייכטומן פון
א ארבעטער באוועגונג קיין צוויי מינוטן נישט פא-
ד ווען דעם. אז היטלער און די מאנאכע באנדע פון
ד שפעטערע און די באנדטער דארטן צעממשן ווערען
ז נעמען פארברעכען באקומען ווער פארדינטע
א און מען קען דערווארפען. אז די שטימונג, א
ג ארבעטערשאפט פון אלע דעמאקראטישע לענדער
ק אז עס דערגרונט וועט אין א איינהייטלעכע און
ק שטארקע. אז די מלוכהספירער וועלען נישט אפאלן-
א מיט ווערען כחמות פון דער וועיכער דייאלאקטיקע.
א משט פון דער העלע

גערעכטיגקייט

[illegible]

מאָרשטייט זיך אז עס זיינען מאַרען צועלעכע אויס-
צאָנען ווי יאָנגאָנאָלי, אַהליע, האָט מיט 87 יאר צווישן
אָבען צעלעכע טעכטערס קיילען-ברעכער אָבערצוהייערן
זי אַרײַם קרעמעל און זיינע מאַכען אז זי יערלעכען אומ-
זאָל פון אַ מיליאָן און אַ הונדערט דאלער. דערער זי איבער-
צאָנט שטעט מעינביר, דער קאָמפּערטיטווי אין געגריי-
עט געהאָרען אין 1907 פון פּינלענדישע טעכטערס
קעכער, דורך די גאָנצע 38 יאר האָבען זי קאָמפּער-
טאָרס אינזעלטייט מיט מער ווי זעקס טויזענט דאלער
אין קעס. אַרײַםצונעמען אָבער האָבען זיי אזוי: 827
טויזענט דאלער אין איינצינדעס און 86 טויזענט דאלער
אין אינזענדעס. און וואָס דער האָט דער קאָמפּערטיטו-
ווי טויזענט דאלער אַרבעטס-קאָסטיאל און 80 טויזענט
דאלער אין פרעזור. די איינצינדעס און 100 טויזענט
נען הערט 185 טויזענט דאלער. אזוי אז עס קומט
אויס אז דער קאָמפּערטיטווי האָט די גאָנצע יארען גע-
רעכט מיט אַ פּראָפּיט 100 פּראָצענט. אָבער אַז-
עס אָנצושטעלען פּריוואַטע, זיינע קעזענעס און

והנדרש שהרעיונות יבואו מראשית צבאית ונעדרת
שיעור די עסקאות ארבע עשרה.
דער נעמט למשל, חסיד, וויסנשאפט, עטלעכע
ידידי'ס האבען צופעליג געקויפט געווארן פון א סך
אונטערשיידענע סטאנציע וואו צוזאמען מיטן געד האבען
אויך באקומען באזיגלע פראפאגאנדע ליטעראטור.
בען זיי ווי פאראינטערעסירט זיי דעם ענין, האבען
גאטשעלט א דערנער, צעטיילט ליפלעסט און גער
ווען א משפחה מיט'נע אויך וועלען עס זיינען געקומען
ווי דעם דערנער מיט די עטלעכע פראגאנדע, איז
אויסגעדעקט גאנץ, אבער די קליינע גרופע ווינאנלייט
זינען גיט פארלוירען דעם מוט, זיי זיינען געגאנגען
טיר צו טיר, געקליבען אונטערשיידענע, וואקסענע
גאטשעלט, און ווידער גערופען א מיטינג אויך חלילה
האבען דערווארט א פארקויפטע שערס פאר דריי טויז
דאלאר, פארקויפט האבען זיי פאר גיט מער ווי
הונדערט דאלאר, האבען זיי ווידער אנגענומען
פען אין די טירען, און היינט, נאך עלף יאר טע
גייט האט דער ראיזער גאטשעלט פארקויפט אונטער
סטאנציעס, דריי שפייזקראפטן מיט דריי אקטעס, א
עלעקטרישע וואס פארקויפט 15 טויזענט טאן קיילע
על, אן אינשורענס דעפארטמענט וואס פארקויפט
אמאבלען, מיינע און לעבענספארזיכערונג, און א
לעבן אומזאך פון 560 טויזענט דאלאר, און דייז
נעט אליין האט מען אויסגעצאלט איבער הונדערט
נעט דאלאר.

ביום חמישי נסעו וינצו פארן אין אמעריקע גיט
156 קאנטאקטאנטעס און פאר
טעל. דאס איז גאר ווייניגער ווי א טראפען אין ים.
זינגלישע קאנפערענציען זיינען אריין אין דער
הילדברגע ערשט מיט 1869. דאס הייסט מיט 25
און דערשטער ריטיל קראם אין ראטשדעלי. די
האלטליכער וואכן אנגעהויבן שפאנינגער די
עראטיווען זיינען די לעצטע געווען געצוואנגען צו
אן אייגענע האלטייל קראמען. דאס זעלביג איז
אין 1872, ווען די קאנפערענציע האבען גע-
טען די ערשטע מאכריי. די קאנפערענציע האבען
וועלטס קאריקעסן צו די קאנפערענציען האלטייל.
די קאנפערענציען געזעסענע ווערען אייגענע מאכ-
טען אזוי אין דער נאטירלעכער אנטוויקלונגס-

אשר שטייט ויך, אז דא ביי אונז וועלען מיר האבען
מיט א מעריקאנישע שוועריגקייטען ביים גרינדען
דער אפאפאטאנער וועג.

דעמאלט אזא ווי יוניאנא געמאכטע שחרות. אין
ד וואו גיט מער ווי 27 און א הילב פראצענט פון
דער וועג ווערן ארגאניזירט אין יוניאנס. וועלען
דעמאלט אפאפאטאנער וועג גיט קאנען העלפען און
מוזען פארקויפן נאך יוניאנא שחרות. שטעט דער
אס א סך פאבריקען און אפילו גאנצע אינדוסט
ריען גיט יוניאניזירט.

דער נעמט אזא וועג ווי פאבריצירטע הייזער. נאך
לחמה וועט אפמערקט ויך גויטיגען אין צען מיליאן
יידישע. יעדעס יאר וועלען מוזען געבויט ווערען

וועלען גיט דערלאזען, אז די סטרייקער זאלען הונגעריק
אין דער סטרייק נאך גיין טעג געוואונען געווארען. קיין
ארבעטער שכירות האט מען שוין דעמאלט גיט גע
שניטען.

דאס איז גיט מער ווי איין ביישפיל פון הונדערטער.
ווי אזוי אפאפאטאנער וועג קאנען ווערען דעם ארבעטערס
צווייטע שטארקע האנט אין ויין כסדר דיגען קאמפ פאר
אז אנשטענדיגע לעבן. אזוי, אז העלפען בייען קאפען
ראטיווען אין געווארען פאר די יוניאנס א פראגע פון
דעלעבט-הילף. אין דעם פערצנד נאך דער איצטיגער
מלחמה וועלען פארקויפן א סך ענדערונגען אין מיל
קרייסיסען. אז דער ארבעטער וועט דעמאלט מוזען ויך
פארטיידיגען מיט ביידע הענט — מיט ויין יוניאן און מיט
וויין אפאפאטאנער וועג.

[illegible]

אמערקעס האט זיך געבויט מיט איינסטעם אין אומ-
גליקעלע מען זיט געהאט קיין צייט און קיין געדולד
צו בויען קלאסעס פארשטעלונגען, און איינסטעם
זען אויף עסנווארג פארנעמען פארשטייבונג און א קלי-
נען ארט איינס בודיעסע פון דעם אמעריקאנישען פאר-
שטערן ווי ביי און איינסטעם אומערן צווייטען
באר דעריבער איז זיט געווען אין פעלד, פון עקא-
נישען שטודירונגען, פאר קאנסטראקציע, און חוץ
זייער איינע און אמעריקע געווען קאנסטראקציע אונזער
שטאנדער, וואס האבען געהאט דעם ציל זיט בלויז אן
אליקט דעם מענטשן וואס מוז זיך געבער אפשווערן
אין דער איינפירער זינדנער וועלט, נאר זי האבען
זיט געווען א סאציאליסטישע געזעלשאפט, זי האבען פאר
זיט געווען א סאציאליסטישע געזעלשאפט, זי האבען
זיט מען פון א שטודיע, זינדנער, קאנסטראקציע
זען אן, פארשטייט זיך, אז זי אלע קאנסטראקציע
אונזער האבען זיך פארנעמט מיט זינדנער, פאקטא-
רען און דאס אן היסטעריעס, דעם נאמען קא-
נסטראקציע, אויך די אמעריקאנישע פארשטעלונגען
זענען זיך זינדנער געווען קאנסטראקציע און פאר-
שטעלונגען אין העלען ביינע קאנסטראקציע, דא און
אונזער האט מען, און א קאנסטראקציע אונזער און פאר-
זייער וועגן דעם ענין, אבער געזען האט מען קאנס-
טראקציע, זינדנער פארשטעלונגען האט געהאט גענוג
טאן ביינע זינדנער און דא האט זיט געהאט די
האט זיט געזען אן איינסטעם און ביינע האט זיט גע-
זען אן איינסטעם און ביינע האט זיט געזען אן איינסטעם

[illegible]

די פארמער קאפערעאטיווען שפילען איר א וויכ-
ציקע ראלע מיט דעם, וואס וועט אפגעטון צו דירעקטן
דער חלק פון די פארמערס, שטיין-ארבעטן קלענע
ארבויך קאפערעאטיווען און די שטעט, וואו דעם
פארמער א פארמערס א גוטע פריי פאר ווערע פאר-
טון און דער באנומענט קריגט זינע לעבענס-מיטלען
ווערע פרייער.

אס איז א פאל וואס וועט בולט אילוסטירען דעם
פארמער קאפערעאטיווען צווישען דעם הארעפאשניק פון
און דעם ארבעטער פון שטאט.

אין מיניאדאר, פאסטשטויטערס, איז פארלאן א קאנסום-
אטאמיע, וועמענס מיטגלידער זיינען פארמערס און
האט יענער קאפערעאטיווע קעמפס מיליאנאר-
עס פון א מילד-פארדווייז קאפערעאטיווע, די אר-
בעטער באקומען מילך, אייער, פוטער און קעז צו
לייגע פרייער וואס אין פריוואטע קרעמער, אבער
אויסגעט פון די ארטיקלען איז די קאפערעאטיווען
ווערע א סך בעסער, א חוץ דעם האבען נאך די
פארמערס צוריק באקומען עטלעכע פראצענט אין
ענדע. אבער דאס שטעלט פון דער גאנצער
אין דאס, וואס די פארמערס האבען פאר ווערע
קעטן באקומען מיט 25 פראצענט מער
און וועלען זיי פארקויפט צו פריוואטע האלטי-

גב, איז דא כדאי צו דערמאנען, אז עטלעכע
 "עיר" סטודירן האבען אנגעקלאגט דעם קא-
 מיט פאר אומערשטעלעכע קאמפיוטער (אנפער
 "מיליאן"). אבער וואו ווי פרייען יוניען געווען
 ליבע איז די איינציגע טענה פון יענע סטודירן
 אז די קאמפיוטער פוסטע איז געווען צו גוט,
 צו פאר און די אייער צו גרויס און צו פריש.
 יום ויד, א פאטאן די "קעס" ארויסגעווארפן
 יוכט. אבער די אנטקעמפערסטעווע כוחות אין
 דער געזעלשאפט וועלן זיך נישט אפגעבן.

בעקענט זאמענערדען, מען האט אזוי צו זאגען נאך
נישט פארענדיגט די דיסקוסיעס.
בערז די גורל פון פארשידענע פעלקער אונזער
דער מיליטערישער אקופאציע פאן אפאר בארישען שונא
און באזונדערס דאס פארמאלטען זיין פאן קאפיטאליזם
מיטען ברעזשן אין דער צייט פון מיליטערישער אקופאציע
פאן די שוועדען צייט מיט די גרויסע איבערלעבונגען
אין שוועדען נסיונות פאר אלע טיילען פון פאלק - האט
פאפולארעכע קלאסן איריסקערשען מער ווירקונגען ווי
בלויז די אומפאלעכקייט פון צוזאמענערדען מיט די
ברידער-ארגאניזאציעס פון אנדערע לענדער, - די האט
אקטויש געשאפען נייע ארגענטאציעס, געוועקט אין דעם
ארגענטאציעס נייע כוחות, אריינגעטרעטען אין דער
צוזאנגעניגטע איםמעט.

אין די לענדער פון אייראפע, וואס זינען באפֿרייט
עוואַנגעליזשטן פון נאָציסער אַרעסטאַטן, קומט פּאָפּולערס פּאַר
עוואַנגעליזאַציע און אַבדוקציעס. אין פּראַנקרײך ווערט
מיט פּירלעכע מיטלען דורכגעפֿירט אַ רעוואַלוציאָנערע
אַנטי־אַנטי־סעמיט־קאַמפּאַניע פון די וויכטיגסטע צווייגע פון
דער פּאָפּולערס אַרעסטאַט פון קיינער קאָן נישט פּראַוירט
אָנזען, ווי ווייט דער דאָזיקער פּראָצעס וועט קאָנען אָנגיין
פון ביי וועלכען פּונקט וועט עס אים פּראַוירט אַפּסטעלען.
אַנדערע דעמאָקראַטישע לענדער אָבער, וואס
אָבער נישט גלייכעלעך פון קיין פּיינטלעכער רעפּאָרטינג.
עפּעסיען זי אַיט אין אַינעל פון אַפּאָליטער רעפּאָרטינג.
אירע ענגלישע אַרבעטער־קלאַס שטייען וויכטיגע וועלט־
לייטשע פּראָגען און וועלט־מלוכהס פון פּראָגען פון
ענגלישע עפּעסיר. פּונדעלטעוועגן וועלען זיי זיין די אָנזען
און אָנזעטען וועלט־קאָמפּ אין ענגלאַנד — פּראָגע
זייער פּראָגען און אַרבעטער־פּאַפּולערס און אַנדערע
כייטגע רעפּאָרטינג פון אַנטי־סעמיטלעכע.

ס'אין בעזען די איינצאטטיות פון די ענגלישע טייד
גייסט צו רופן א וועלטס־קאנגרעס און ארבעט, א
עלעבן עס וועלן עס אפטיילען די טייד ווייגאס-
פון געזאגט וועלט, צוזאמען מיט די סאטעטישע ווייגאס.
ער קאנגרעס, וועלכע אין שוין צוויי מאל אפגעלייגט
ווערען, וואס אלע צושטענד קומען אין לאנדאן און
די וועלכע וועלכע דעם טען פערדרא, ס'אין גיט שווער
אריינצוזען. און דער צוזאמענפאר וועט גיט פ'י
צו צו יענע איינטיילעכער פלעטאפערע, וועלכע אין
ווי גייט פארן וועלט־פארעטאטע אין דער איי-
געד סטאטיסטיק, דער ארבעטער־קלאס וועט שוין, ווייט
אין און דער איינטיגער מלחמה גיט אויף איהן
דערע וועלכע אין די איינצאלע לענדער און אויף א
וועלט־ענדע וועט מען מוזען ווארטען אויף שפע-
ר, אפער נאך איינטיגליכע עקספערמענטען.

פאר מאַציאָנלער רעפארמאטע אין פראנקרײך
די פראנצויזישע „פרעססיורווײס“ אין אַפערקע
ט פארעפנטלעכט אין דער היגער פרעסע די הויפט-
אָרטלייזע, וואס די מאַציאָליסטישע פארטיי פון פראַנק-
רײַך האט געטענעם לענגאָרעמען אויף איר קאָנזענשאַן.
זי וו קיין דירעקטע מעלדונגען פון דער פראנצויזישער
באַטער־אָרגאַניזאַציע זייען נאָך פאַרן דא אין לאַנד
פאַסט־פאַרבײַנדונג מיט פראַנקרײַך אין גאָל אַלץ גישט
עפּענס געווארען פאַרן פּרױוואַטען פאַרקערע פראַנק-
ײַשע אַייטונגען קומען גאָל אַלץ גישט אַרײַן). דאָרף
זי פאַרזײכענען לכל הפּחות דאס וואָס עס קומט פון אַנ-
דער קוואַלען.

די אָנגענומענע רעזאלוציע, וועלכע ווירט אָן אויף
ברענטסטע קאמפאזיציע פון די פראגנציווישע סאָצי-
טעטן און פראָנאָקט, איז באַקאָממענדיגט פאַרן נייעם
טאָן און אימפּעט פון דער אַרבעטער-באַהענג און אַ
דאָס פון איינפאַך, וואָס איז נאָך וואָס באַפרייט געוואָרען
דער נאַציסער אָפּוואַציע.
נאָכדעם ווי עס ווערט אויסגעדריקט די אָנשטעל-
ווייז פאַר ברענגען אַלע קרבנות. ביז עס וועט דער-
דער ווערען דער פּולער זיג און פּולער, מלחמה, ווערט
דער רעזאלוציע ווייטער געזאָגט: "דער זיג וועט

איבערזיכט פון ש. ש. פ.

אנשטאט אבער צו העכערען די שכירות פון די ארבעטער אין די טריידס אום צו קענען קריגען די נויטיגע בעל מלאכות פריוויליג, וואס די רעגירונג צו עקסטרורירען ארבעטער איבער געוואלד פאר די פאבריקן ווי צווינגען צו ארבעטען ענטוועדער אונטער מיליטערישער דיסציפלין פאר פופציג דאלאר א מאנאט אן א דענענעמפטיס וואס עס קריגען די רעגולערע סאלדאטען דערקלערען די וואס אנטהאנגען זיך צו ארבעטען אבער די קלענלעכע הונגער שכירות, וואס פארברעכער זיין זיי פארשיקען איין פינג און אין טורמע און צען יווענט דאלאר שטראף.

אמריקאנער טרייד יוניאן פירער באגרייפן גיין גוט די געפאל וואס עס שטענען פאר די ארבעטער

דער פסיכאָלאָגישער מאַמענט איז געקומען מיט
דעם נעגען אָנהייב פון די נאַציש אין בעלגיע. די פּעסענ-
לעכע מיינונג וועלכע איז פריער געווען געשפּאַנט אויף
דער דרוואַטאָנע פון אַ דורכברעך פון די נאַצי ליניעס
ווער אַ שוועלעלע זייגרייכע סוף פון דער מלחמה פון אים
אַפּע. אַלעלע, אַפּעסאָר אַיפּעסאָריעסלע געוואָרען פון דער
ווייטוואַרענע דערפאלג פון דעם אָפּעסאָרע. אַט
יטעס מאַמענט האָבען די מיליטאַרישע אַנאָרדע אַייס-

וירגון. דאס מאל האט פּרעזידענט רחווועלט אָבער
אָנגעזען אַט די פּאָדערונגען. ער האט זיך באַגריי-
ט אין פּאַרלאַמענט. געשאַנענע סטרויסן געזען אָן
אָדערע באַדינגונגען. נים זייענדיג זיכער אַל קאָג-
ט וועט שטעל אָנגעמען אַזאָ געזען פאַר אַלע בייגער.
עס גלייכצייטיג אויך פּאַרלאַמענט אַל געזען אַזאָ
עס דער רעגירונג רעכט צו נוצען די אויסגעבראַקטע
מיליטער זינסט (4'עף) פאַר אַרבעט האט זי וועט
נעמען פאַר נויטיג אין אינדוסטריע און מען זאל קענען
ספעקולירען נויטנס.

1997

אין האלאנד האבען פאר דער מלחמה עקזיסטירט
טרייד-יוניאן ארגאניזאציעס: דער נאציאנאלער
ד-יוניאן-צענטער, וואס איז געווען אנגעשלאסען אן

אין פראנקרייך פילט זיך שוין שטארק דער וואל-
ער, הגם ס'איז נאך גישט באוואוסט, ווען עס וועלען

ביים לאנטשעוואן האבען אויך גערעדט דר. ווישאדוויט
מ. פרייס, דירעקטאר פון יידישן העלטה סענטער אין
אקארטערטער פון די אסאסיאייטשאנס.

קלאוק ווישאניט באארד פאר-
נעמט זיך מיט שאפ קאנטראל און
פרייז סעטעלמענטס

[illegible]

אויסגעווען, אז די גרעסטע זאל ארבעטער אין די
פערער וועגן מיטגלידער פון פאר 117. לאקאל 48
לאקאל 35 און לאקאל 9. צו די פאר לאקאל באלאנגט
17. ארבעטער פון די 1820 וואס ארבעטן אין די
פערער, די איבעריגע ארבעטער באלאנגען צו פרייען
דערע לאקאל פון אנווער אנטווערפענעם.

**לאקאל פערעסערס לאקאל 35 פירט איין א
געוונדהייט פאנא פאר די מיטגלידער**
די קלאפ פערעסערס ווייזן לאקאל 35 האט איין-
ווייניג גוטגעניצט, די רעקאמענדאציע פון דער עק-
סטרקטור באאד איינצובויערען דעם קראנקען פאר
מיט פאנא פון לאקאל איינצושליסן פארשידענע בע-
מיטער און געזונד פארזיכערונג פאר די מיטגלידער
פאר פון קראנקעווייז. פארשיטט ווי אז די גע-
גען פון די מיטגלידער צום קראנקען בענעפיט פאנא

פון דערלויבט גייט פארן העכערונגען, אין דער צייט
 דער ענדלעכע זיט קיין לויז העכערונגען.
 און ענדלעכע אנטקע אויף דער לויז פאליס אין
 אים בעזארגען פון דער "לערושיסליטיוו" קאנפער
 פון דער אמעריקאן פעדעריישען און לייבאר און
 הענגען ברעזערדעס. וואס פארזיכענט וויליאם גרין
 וואסעבערעזען. די קאנפערענץ האט געפאדערט א
 ים לויז פון מינע און ויבעציג סענט א שטונדע און
 העכערונגען פאר אלע געזעטלעכע פון דער פער
 דער רעגירונג. די אייגענע "ברעזערדעס" וועלע
 זען נאך ווייטער און העבען געפאדערט א מינימום
 א סענט א שטונדע פאר אלע ארבעטער אין לענד

דער נאך מלחמה צייט.
בענדזשאמן קאפלן, מענעדזשער פון לאקאל האט
מיטינג בארייכטעט וועגען דער לאגע אין טרייד און
געלייגט די רעקאמענדאציע פון דער עקזעקוטיוו פארן
דאלאר טעקס. ער האט אנגעוויזען, אז כאטש איצ-

מעקסטריק וויליאמס האט זיך אבער נישט געענדערט.
ער פארזוך פון דער יוניאן צו קריגען וויכטיגערע
בעשערונגען פאר זייערע ארבעטער, פונקט ווי אין
ערע שטעטער פון טרייד, האט די פירמע צוריקגע-
גען. זיך באהאלטענדיג אונזער די פארשיפטען פון
ימענט.

סוף סעפטעמבער, 1944, דריי מאנאטען איידער
גרימפעס איז אויסגעגאנגען, האט די יוניאן גע-
טויסען דער פירמע, אז זי זעט דארטן באניצן

אינסערנעשאנאל פירט אן מיט גרויס דערפאלג די מלחמה און הילפס טעטיגקייטען

גאָר אַ באַשלוס
אָס אנגענומען פאַר
טאָלירער. דאָס איז
אָנגעמיטען און וויפּי
צאָלט אין 1944.
פּיט באָר ביים
דער: אויב אַ
בע מאַנטען פון
געמיט. צו וועלכען
ערויגען קראַנקען
ער גלייך באַרע
געמיט פון דעם אַ
אָס באַנצען יאָר.
געמיט ווערט געצאָ

גאָר אַ באַשלוס
אָס אנגענומען פאַר
טאָלירער. דאָס איז
אָנגעמיטען און וויפּי
צאָלט אין 1944.
פּיט באָר ביים
דער: אויב אַ
בע מאַנטען פון
געמיט. צו וועלכען
ערויגען קראַנקען
ער גלייך באַרע
געמיט פון דעם אַ
אָס באַנצען יאָר.
געמיט ווערט געצאָ

גאָר אַ באַשלוס
אָס אנגענומען פאַר
טאָלירער. דאָס איז
אָנגעמיטען און וויפּי
צאָלט אין 1944.
פּיט באָר ביים
דער: אויב אַ
בע מאַנטען פון
געמיט. צו וועלכען
ערויגען קראַנקען
ער גלייך באַרע
געמיט פון דעם אַ
אָס באַנצען יאָר.
געמיט ווערט געצאָ

גאָר אַ באַשלוס
אָס אנגענומען פאַר
טאָלירער. דאָס איז
אָנגעמיטען און וויפּי
צאָלט אין 1944.
פּיט באָר ביים
דער: אויב אַ
בע מאַנטען פון
געמיט. צו וועלכען
ערויגען קראַנקען
ער גלייך באַרע
געמיט פון דעם אַ
אָס באַנצען יאָר.
געמיט ווערט געצאָ

גאָר אַ באַשלוס
אָס אנגענומען פאַר
טאָלירער. דאָס איז
אָנגעמיטען און וויפּי
צאָלט אין 1944.
פּיט באָר ביים
דער: אויב אַ
בע מאַנטען פון
געמיט. צו וועלכען
ערויגען קראַנקען
ער גלייך באַרע
געמיט פון דעם אַ
אָס באַנצען יאָר.
געמיט ווערט געצאָ

ה'תש"ח
 פ"ט באדר ב"ה
 י"ט: אויב א
 בע מאנטען פון
 בעפ"ט, צו וועלכע
 יעדיגען קראנקע
 ער גלייך בארעט
 בעפ"ט פון דעם א
 א גאנצען יאר.
 בעפ"ט ווערט געצא

UNDERGARMENT & NEGLECTED WORKMEN UNION
LOCAL #125 W.U.
875 BROADWAY
NEW YORK

PAID 5003

REGISTERED
CORPORATE
SEC. 111

THE SUM OF \$500.00 AND 00 CTS

UNDERGARMENT & NEGLECTED WORKMEN UNION
LOCAL #125 W.U.
875 BROADWAY
NEW YORK

GUARANTY BANK
NEW YORK

UNDERGARMENT & NEGLIGEE WORKERS UNION
LOCAL 475 N. W. 11
875 BROADWAY
NEW YORK

THE SUM OF \$500.00 AND 00 CTS

GUARANTY BANK
NEW YORK

סמעה דינער לכבוד נענערסל מענעדזשער האכמאן — א „סורפרייז“
אין אלע חינוכמען

באגעזעטען און דינערס לכבוד יוג'אן פירער, זיינען
ווינטגיג צייטען גיט קיין ענטווערפן. צווייג אונטער-
געטונגען טרעגער אבער געווינגלען אן אפציעלען כח
רעקטער. די רעדעס, די שטימונג, די קאמפלימענטען זיי
נען אלע ווי פון איין שווערעם פערזענלעכעם, כמעט יעדע
פון זיי טרעטט דעם טעמפל "ירדע מעיד".

א גאנץ אנדער כאראקטער האט אבער געטראגען
דער געבורטסטאג דינער וואס דער סטעף פון דעם
ווייניגסט באאדיר האט שבת דעם דרייצענטען יאנואר גע-
געבען לכבוד זייער גענערעל מענעדזשער דזשוליוס האב-
סאן. וועלכער איז אלט געווארען 83 יאר. אלץ ביים די-
נער איז געווען אנדערש. פאלי איז געווען איבערשטענער.
אן אמאל. ס'ווערדן ארטיקלן אלץ אלע איינציגעלעך
שוין דעם אליין. אן זאל יוג'אן באשטעט האבען וי-
דעמאנסטראציען שטילערדייט און גלייכצייטיג אויסדרייען
זייער כאטונג. יא. אפילו זייער ליבץ פון דעם וועיס
פאליס. אונטער וועמעס אויפזיכט איז ארבעטען און
סאן עס געווען אז קיין אויסנעמיגסטער מענטש וואס
דערפון גיט וויסען, איז שוין א סורפייזי; אן עס זאל
זיין שטעקע געלייגען צו האלטען די גאנצע וואך כבוד ביי
דער לעצטער מינוט. אזוי אז דער ווערען גאסט אליין.
ווייטערדינעט האבמאן זאל ביי דער לעצטער מינוט
ווען ער איז אריינגעקומען אין זאל, גיט האבען די מינד-
פער ענטונג אז ער איז עס געלאפען צו זיין אייגענע
שטח. איין דאך אראי אויסגעריינגעלעך. אבער די
גרעסטע איבערשטונג איז געווען די הערציגקייט, די
אמת מענטשלעכע אנטקעסערע וואס האט דארט גע-
וועסט אן דער מינדסטער אנגעצויגענעס. אן אמאל'ע
פאמיליע שטח.

דער ריכטיגער סורפייזי איז אבער געקומען ערשט
נאכ'ן פאליס. דער פאסטאמיטער, מענדעל בלושטיין
וואס זיין אליין איבערטראפען, זיין אייגלייטונג איז
געווען אז אייפריכטיג תורה'ש, זיין אייגלייטונג איז
אויפריכטיגער פארעווארען פון האבמאן פאר זייער
הערשט פארדינסטען פאר דער יוג'אן און דער ארבע-
טער באוועגונג געמישט מיט גוטמייטיגע שטעס און קי-
בער אויסן חשבון פון בעל שטח און פון דעם טאקסט
איינערס קאלענען בעמאטען פון דער יוג'אן. בלוי-
זשטיין האט געגעבען דעם טאן די עטלעכע צונדער
ענדער - אלץ אלע טייטשע וועלכע האבען מיט האב-
מאן צוזאמגעקומען און דער דרעסמאכער יוג'אן
לאנגע יארען. און מיט דער אויסנאמען פון פרעזידענט
ווייניגסט אין דעם בעל שטח אליין. זיינע אלע רעד-
ער געווען פון סטעף אליין. די לעקאל מענעדזשערס
און זייער געהילפען און אנדערע יוג'אן פירער וואס
זיינען גיטש אויסן טעמפל האט מען צום פסוק גיט צו-
גאלוט.

דער טאקסטמיטער האט בעלל אין אנהייב אויס-
געזאגט דעם סוד. אז דער דריי און סופיסטאטער גע-
הערסטאג איז אייגענטלעך גיט געווען די אורזאך פון
דער באשלוס צו ווערען האבמאן. זיין האבען עס גע-
וואלט טאן נאך פיל פירער. בלויז נאכדעם ווי עס איז
אונטערגעשריבען געווארען דער נייער אגרימענט, וואס
האט געגעבען די דרעסמאכער דעם האקאציע און גע-
טאט פארזיכערונג פאנז. ער האט ויך אבער יעדעס
אלץ געמאכט עפעס א געזעה און זי האבען דעם פלאן
ווערען גיט געקענט דורכפירען. האבען זי דעריבער
זיין געווארעט ביי ווי געבורטסטאג. און בלושטיין
האט אנגעוויזען אויף די אויסערגעוויינלעכע פעאגאגיי-
זען און ענערגיע וואס ווייט פרעזידענט האבמאן האט
זיין אלע יארען געווינדען די דרעסמאכער און די גע-
וואלדיגע דערגרייכונגען וואס ער האט ויך פאר זי דער-
גאנצע. אונטער האבמאן פערשטאט האט בלושטיין
אנגעוויזען. זיינען די דרעסמאכער אלע מאל געווען דער
אונגלויבליכער צו דערשלאגען ויך אלץ בעסערער באדי-
נגען וואס קיין אנדער יוג'אן האט ביז דעמאלט גיט
העלט. עס איז געווען דער וואס האט געוואונען גיט
אן א פערציג שטונדען וואך נאך אין 1923 - די ער-
שטע יוג'אן עס צו קריגען; עס איז געווען דורך זיין
זינגען פון סטרייק אין 1933 וואס די דרעסמאכער האט
עס געקראגען די 35 שטונדיגע ארבעטס-וואך; נאכ-
דעם, די באגרענעצונג פון קאנסטראקטורס; דעם, דרעס-
מיטטיסט וואס איז דער איינציגער פון דעם מין.
און א יוג'אן האט געוואונען אן איצט - דעם און
זייער און העלסט פאנז. עס איז דער סטעף - האט

בלושטיין געזאגט. וועלכער פירט דורך די פארבעסערונגען
אין לעבען. וואס באגרייפט די גרויסקייט פון די דער-
גרייכונגען און עס זיינען די מענטשען פון סטעף וועלכע
ווייסען. אז דאס איז איר געווען וואס האט די זאכען צום
לעבען געבראכט. וועלכע עווערען אייך פאר דעם אויסטא-
פרעזידענט דובינסקי האט דערקלערט אז עס איז
קוים פאליס א צווייטער מענטש און אונזער יוג'אן וואס
האט אויפגעטאן אזוי פיל פאר דער ארגאניזאציע און
פאר די מיטגלידער ווי דזשוליוס האבמאן. צי דאס איז
געווען אז אויסגעשטען פארקערט שטונדען און בעסע-
רע באדייגונגען. צי איז שטענדיג גוטע באציאונגען מיט
דער עפענטלעכקייט דער איר יעדען אנדערען געביט.
האט האבמאן אלע מאל דערפאלגרייך דערגרייכט דאס
טעטע.

מיט קורצע רעדעס זיינען אויפגעטראטען קאר-
מאל יאנוואלי, בינונס געגענט פון לאקאל 89 וועל-
כער האט געארבעט צוזאמען מיט האבמאן נאך פון
1914 אן; מעקס גומאן, פון לאקאל 60; פירער ראט
נער, בינונס געגענט פון לאקאל 10; פארבאנערען
מאדאליא. יארען לאנג א בעמאטע אין ארגאניזאציע
דעפארטמענט פון דער דרעסמאכער יוג'אן; לואיס
רעזענטאל, בינונס געגענט פון לאקאל 22 און פאליס-
טערעזשעל, בינונס געגענט פון לאקאל 89 וועל-
כער האט געארבעט צוזאמען מיט האבמאן נאך פון
1914 אן; מעקס גומאן, פון לאקאל 60; פירער ראט
נער, בינונס געגענט פון לאקאל 10; פארבאנערען
מאדאליא. יארען לאנג א בעמאטע אין ארגאניזאציע
דעפארטמענט פון דער דרעסמאכער יוג'אן; לואיס
רעזענטאל, בינונס געגענט פון לאקאל 22 און פאליס-
טערעזשעל, בינונס געגענט פון לאקאל 89 וועל-
כער האט געארבעט צוזאמען מיט האבמאן נאך פון
1914 אן; מעקס גומאן, פון לאקאל 60; פירער ראט
נער, בינונס געגענט פון לאקאל 10; פארבאנערען
מאדאליא. יארען לאנג א בעמאטע אין ארגאניזאציע
דעפארטמענט פון דער דרעסמאכער יוג'אן; לואיס
רעזענטאל, בינונס געגענט פון לאקאל 22 און פאליס-
טערעזשעל, בינונס געגענט פון לאקאל 89 וועל-
כער האט געארבעט צוזאמען מיט האבמאן נאך פון
1914 אן; מעקס גומאן, פון לאקאל 60; פירער ראט
נער, בינונס געגענט פון לאקאל 10; פארבאנערען
מאדאליא. יארען לאנג א בעמאטע אין ארגאניזאציע
דעפארטמענט פון דער דרעסמאכער יוג'אן; לואיס
רעזענטאל, בינונס געגענט פון לאקאל 22 און פאליס-
טערעזשעל, בינונס געגענט פון לאקאל 89 וועל-
כער האט געארבעט צוזאמען מיט האבמאן נאך פון
1914 אן; מעקס גומאן, פון לאקאל 60; פירער ראט
נער, בינונס געגענט פון לאקאל 10; פארבאנערען
מאדאליא. יארען לאנג א בעמאטע אין ארגאניזאציע
דעפארטמענט פון דער דרעסמאכער יוג'אן; לואיס
רעזענטאל, בינונס געגענט פון לאקאל 22 און פאליס-
טערעזשעל, בינונס געגענט פון לאקאל 89 וועל-
כער האט געארבעט צוזאמען מיט האבמאן נאך פון
1914 אן; מעקס גומאן, פון לאקאל 60; פירער ראט
נער, בינונס געגענט פון לאקאל 10; פארבאנערען
מאדאליא. יארען לאנג א בעמאטע אין ארגאניזאציע
דעפארטמענט פון דער דרעסמאכער יוג'אן; לואיס
רעזענטאל, בינונס געגענט פון לאקאל 22 און פאליס-
טערעזשעל, בינונס געגענט פון לאקאל 89 וועל-
כער האט געארבעט צוזאמען

30 יאר אקטיוו – אין עלטער פון פופצייג

אונזערע מיטגלידער ווערען געבעטען אריינגיין
זייער לאקאל אָפּס פאר אַ "העלטשקאָד" אַיידער
קומען אין העלטש קענטער. אַיב זי ברענגען נישט
הערסעל, וועלן זי אליין מוזען באַזאָרגען פאר די
גרינגעס. אַיפּפאַסטונג. דער יוגינא העלטש קענטער
זי נישט די צייט און נישט זייטיגע מענטשען נאָך
קען זייערן ביכלעך דערע באַזוכער אַיב זי זיי
העסטעניען אין דער יוגינא.

ערע זיין אנדענקעז.
שײַנט באַרד קלאַסמאַכערס יוניאָן פון נײַ-יאָרק.